

El projecte OISIN II: l'avaluació de la policia de proximitat

FRANCESS GUILLÉN I LASIERRA

Responsable de Recerca de l'Escola de Policia de Catalunya

133

La transformació dels antics cossos de policia en serveis policials moderns és una conseqüència de la democratització de les seves estructures i del canvi de les seves relacions amb la ciutadania, cosa absolutament necessària per superar la seva crisi de legitimitat —i, en alguns casos, fins i tot d'eficàcia— en què es trobaven en el darrer terç del segle passat. Aquesta necessitat ha fet que la idea de proximitat amb el ciutadà s'hagi convertit en un principi d'inexcusable compliment, i ningú no discuteix que per als serveis de policia el ciutadà ha de ser un subjecte de referència. Aquesta idea s'ha intentat concretar de diverses maneres en projectes concrets, amb algunes diferències organitzatives i d'objectius i amb denominacions més o menys encertades, com ara policia de proximitat, policia de barri, policia comunitària, etc.

Amb més o menys consistència i coherència, tots aquests projectes intenten superar aquest buit entre els serveis de policia i els ciutadans. Ara bé, aquests projectes han de ser objecte d'una avaluació seriosa per a constatar si realment poden superar aquelles mancances que van actuar com a detonant de la seva posada en marxa. No tindria sentit que pel simple fet d'estar presidits per una ideologia o uns principis participatius i, si més no aparentment, més democràtics, donéssim per suposada la seva bondat i la seva eficàcia. Donar una carta en blanc a un projecte de seguretat o de policia, senzillament perquè parteix de principis de proximitat o comunitaristes, seria tan arriscat com no intentar canviar les antigues i caduques dinàmiques d'alguns d'aquests serveis.

Com que fins ara el que havia predominat en aquest camp era l'elogi de la valentia dels processos de reforma —cosa, d'altra banda, comprensible per la seva importància històrica i política—, amb el projecte Oisin II d'avaluació de la policia de proximitat¹ s'ha fet un esforç en quatre països de la Unió Europea (França,

1. Projecte finançat per la Comissió Europea.

Bèlgica, Països Baixos i Espanya) per contrastar la validesa dels indicadors existents i proposar nous elements de referència per determinar i avaluar l'eficàcia i l'eficiència dels projectes d'aquest model de policia. Tot seguit, quatre articles ens parlen dels resultats de la recerca duta a terme en cadascun dels països esmentats.